

RECHTSPRAAK

Transportbedrijf heeft door chauffeurs geklokte (over)uren als pauze aangemerkt, omdat de chauffeurs geen verantwoordingsformulier hadden ingevuld of over bepaalde activiteiten langer hadden gedaan dan het transportbedrijf daarvoor had genormeerd. Strijd met (standaard-)cao.

Feiten

De drie bij deze procedure betrokken werknemers (hierna: werknemers) zijn in dienst geweest van Vos Transport B.V. (hierna: Vos). Op de arbeidsovereenkomsten is de Cao Goederenvervoer Nederland (hierna: cao) van toepassing. Dit betreft een cao met een standaardkarakter. Werknemers reden op een vrachtwagen voorzien van een boordcomputer. De boordcomputer registreert wanneer de vrachtwagen rijdt en wanneer deze stilstaat. De chauffeur diende op de boordcomputer nader te specificeren welke soort werkzaamheden hij verrichtte. Vos had in het uitleesprogramma voor de boordcomputer de tijd voor een aantal werkzaamheden gestandaardiseerd. Voor zover voor deze activiteiten een groter aantal minuten uit de boordcomputerstaten bleek, werden deze minuten door Vos gecorrigeerd en niet uitbetaald. In een aantal gevallen kon die tijd wel voor uitbetaling in aanmerking komen, maar dan moest de chauffeur een extra declaratieformulier inleveren. Op grond van de cao heeft de chauffeur in beginsel recht op betaling van alle uren die – bij gebruik van de boordcomputer – vallen tussen het inlogmoment (insteken van de pas) en het uitlogmoment, onder aftrek van de pauzetijden (de daadwerkelijk genoten pauze of de genormeerde pauzetijden conform de pauzestaffel) en de dagelijkse rust bij meerdaagse ritten. Wanneer de overuren door eigen schuld of toedoen van de chauffeur zijn ontstaan, komen deze op grond van de cao niet voor vergoeding in aanmerking. Werknemers hebben bij de kantonrechter gevorderd de betaling van ten onrechte niet uitbetaalde overuren en onkostenvergoedingen. De kantonrechter heeft de vorderingen van werknemers afgewezen. Werknemers hebben hoger beroep ingesteld. De geschilpunten spitsen zich toe op de vraag of uit de controlebevoegdheid van Vos als werkgever voortvloeit dat Vos ook een verdergaande verantwoording voor overuren mag verlangen dan het ingelogd zijn in de computer en bij het ontbreken van die verantwoording de uren niet hoeft uit te betalen.

Oordeel

Het hof oordeelt als volgt. In beginsel komt de chauffeur betaling toe voor de uren die vallen in de periode tussen het insteken en het eruit halen van de kaart in de boordcomputer, tenzij het gaat om daadwerkelijk als pauze verantwoorde uren of uren die de werkgever conform de

pauzestaffel in mindering mag brengen. Indien de werkgever echter het urenaantal gemotiveerd betwist, is de enkele verwijzing naar het ingelogd zijn in de boordcomputer door de werknemer niet voldoende om een ‘dienstuur’ aan te nemen. Bij urenstaten die sterk afwijken van wat gebruikelijk is, kan de werkgever een verdere verantwoording van de chauffeur verlangen. Het hof overweegt voorts dat het Vos vrijstaat om te bepalen dat de chauffeurs bij wachttijden boven de 1,5 uur bij een klant een extra formulier moeten invullen. Vos heeft er op zich rechtmatig belang bij om aan de hand daarvan bij haar klanten inefficiënte laad- en losprocedures in rekening te brengen. Zij mag haar chauffeurs ook erop aanspreken als zij zich hier niet aan houden. Wat zij echter niet mag, is aan het schenden van deze instructie automatisch de sanctie verbinden dat wel gemaakte diensturen worden aangemerkt als pauze en niet worden uitbetaald. Dat is in strijd met de cao. Als een chauffeur zich stelselmatig niet houdt aan de instructies, kan Vos deze chauffeur waarschuwen en, als zij daarin heeft voorzien in de arbeidsovereenkomst, de chauffeur mogelijk een boete opleggen. Alleen als de uit de boordcomputer blijkende wachttijden niet zijn te wijten aan een klant en deze door de chauffeur zelf zijn veroorzaakt, hoeft Vos deze – gelet op de cao – niet uit te betalen. Ook het schrappen van anderszins niet verantwoorde korte momenten van stilstand – vaak maar enkele minuten – door Vos kan naar het oordeel van het hof niet door de beugel. Volgens Vos zou het stilstaan in bijvoorbeeld de file niet tot de codering ‘stilstand’ in de boordcomputer kunnen leiden. Zij heeft ook ter zitting van het hof echter geen bevredigende verklaring kunnen geven voor het veelvuldig voorkomen van dergelijke coderingen in overgelegde rittenstaten van de boordcomputer. Alleen indien er perioden van langere stilstand in de boordcomputerstaten voorkomen, hoeft Vos deze perioden mogelijk niet uit te betalen indien daarvoor een plausibele verklaring van de chauffeur ontbreekt, aldus het hof. Het hof oordeelt tevens dat ook bij laad- en loswerkzaamheden op de eigen locaties op zich door Vos een extra formulier verplicht gesteld kon worden, maar dat zij niet zonder meer op deze plaatsen doorgebrachte tijd mocht schrappen als diensturen. Het hof verwijst de zaak naar de rol voor een nadere loonberekening over de periode 7 april 2015 tot de datum van het einde van de dienstverbanden. Iedere verdere beslissing wordt aangehouden.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 22-02-2022

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2022:1414

Zaaknummer: 200.276.552/01

Rechters: J.H. Kuiper, M.E.L. Fikkers en R.S. de Vries

Advocaten: J.H. Mastenbroek en C.C. Hofman

Wetsartikelen: 7:628 BW